Cizincům ulehčí žití poradna

Brno láká cizí odborníky. Ti se perfektně **vyznají ve svém oboru – ale brzy nevědí, kam jít k doktorovi** či jaké tu platí dopravní předpisy.

ANNA SEDLÁČKOVÁ

BRNO Moje dítě se domluví jen anglicky. Do jakého kroužku ho můžu zavést? Může si ve městě najít práci i manželka, když také nemluví česky? I takové problémy řešil americký manažer, který do moravské metropole přijel pracovat pro společnost zabývající se programováním. A není sám.

I špičkoví odborníci z ciziny řeší běžné problémy. Se zdravím, školou, bydlením. „S takzvanými expaty jsme se potkávali v rámci svých profesí a pomáhali jim třeba s dopravou či vybrat restauraci. Slýchali jsme ty samé nářky," popsal Vlastimil Veselý z občanského sdružení Brnopolis, které se zabývá spoluprací s cizinci. Proto vznikla myšlenka vytvořit místo, kde by zahraničním odborníkům působícím v Brně pomohli. Od včerejška funguje oficiálně pod názvem Brno Expat Centre.

Obzvlášť komplikované je pro cizince zorientovat se v oblasti zdravotnictví. „Vím jen o jedné klinice, která nabízí všechny služby v angličtině. Ceny ale nemusí být pro cizince dostupné, často nejsou tak skvěle placení, jak si mnozí myslí," upozornil manažer Brno Expat Centre a rodilý Kanaďan Don Sparling, který v metropoli žije od roku 1969.

Najít správného lékaře, co se domluví anglicky, chvíli trvá

Peripetie s ošetřováním zraněných cizinců poznal Sparling už jako ředitel Centra zahraničních studií Masarykovy univerzity. „Než najdete toho pravého odborníka, co umí anglicky, nějaký čas to trvá," dodal.

Kolik žije v Brně cizinců, lidé z Brnopolisu nevědí – přesná evidence neexistuje. Odhadnout jejich počet je podle Sparlinga těžké i proto, že „není cizinec jako cizinec – někteří pracují jako dělníci u stavebních firem, jiní jako špičkoví vědci pro univerzitu". Poradenské centrum se zaměřuje především na vysoce kvalifikované cizince působící především v kreativních a manažerských profesích.

„Brno Expat Centre bude poskytovat konzultace a poradenství v oblastech jako získávání víz a povolení k pobytu, ve finančních záležitostech, bydlení, vzdělávání či zdravotnictví," uvedla Petra Jelečková z občanského sdružení Brnopolis. Centrum našlo zázemí ve Veveří ulici. Nechat si poradit tam cizinci budou moci každé úterý a čtvrtek, informace lze získat i telefonicky či po e-mailu. „V plánu jsou rovněž pravidelná setkávání a výměna názorů a zkušeností formou elektronické komunikace na webu a na sociálních sítích v angličtině," přiblížila Jelečková.

Na práci poradny přispěje i magistrát. Podle Sparlinga je její zřízení prvním krokem ke vzniku Mezinárodního domu, o kterém politici již dva roky jednají a který by měl péči o zahraniční pracovníky ve městě v budoucnu zaštiťovat.

Podobná centra pro cizince nedávno vznikla i ve Vídni či v nizozemských městech. „Jsem přesvědčen. že zájem bude i v Brně, Překvapuje mě, jak málo služeb firmy zahraničním pracovníkům poskytují," uzavřel Sparling.

Pan Bajza prodává u šlechtičen

Dorty, rakvičky i jiné dobroty stejně jako cukrář Svoboda (Oldřich Vízner) opravdově pouze vypadají. Originální je ale ostatní vybavení. Foto LN – Tomáš Hájek

BRNO Srdce pamětníků zaplesá, oči těch mladších nestačí přecházet. Výstava Koloniál u pana Bajzy aneb Historie obchodu a obchodování bude patřit k těm, které při návštěvě brněnského Paláce šlechtičen ocení celá rodina.

Inspiraci pro název výstavy i její koncepci si kurátoři z Moravského zemského muzea vypůjčili z knížky Karla Poláčka Bylo nás pět – a z její seriálové televizní podoby. „Řekli jsme si, že některé děti znají knížku a skoro všechny seriál, a tak to pro ně bude dobrý odrazový můstek do tematiky obchodování a způsob, jak přitáhnout zájem," řekla Zdeňka Poláková z oddělení dětské muzeum, které výstavu připravilo. Prostory rozčlenili do sedmi celků a při své cestě tak „návštěvník-zákazník" navštíví jednotlivé obchody i s jejich „majiteli" za pultem. Nechybí obchod s textilním zbožím strýce Vařeky, řeznictví Josefa Štveráka, třetí sál opanoval koloniál Vendelína Bajzy a jeho obchodního rivala cukráře Svobody. Figuríny obchodníků pak připomínají vzhledem své televizní představitele, například Petra Nárožného, Oldřicha Navrátila i Oldřicha Víznera.

Stěny zdobí desítky originálních reklamních tabulí, vitríny jsou plné plechových krabic, obalů i platidel. „Celek tvoří unikátní kolekce historických obchodů, jejich vybavení a zboží v rozsahu i složení, jaké v tuzemsku nebylo ještě prezentováno," zdůraznila mluvčí muzea Eva Pánková. Exponáty pro brněnskou výstavu, která potrvá až do poloviny dubna, poskytlo dvanáct muzeí, největší část pochází ze sbírek Muzea obchodu v Bratislavě. Část výstavy je interaktivní a děti si mohou rovnou zahrát na obchod. jih

Policista loupil v herně se zbraní v ruce

BRNO Policejní inspekce zadržela dvaačtyřicetiletého policistu, kterého podezírá z vyloupení jedné z brněnských heren. „Se zbraní v ruce se v ní minulý čtvrtek zmocnil 200 000 korun," řekla mluvčí inspekce Martina Lídlová. Muž byl již obviněn z loupeže, za což mu hrozí tři až deset let vězení. Soud jej včera navíc vzal do vazby.

Lídlová uvedla, že policista přišel minulý čtvrtek v ranních hodinách do herny a se zbraní v ruce požádal tamní obsluhu o vydání hotovosti. Následně odešel s částkou 200 000 korun.

Bližší podrobnosti ona ani mluvčí Krajského státního zastupitelství v Brně Hynek Olma neuvedli s odvoláním na to, že vyšetřování případu je teprve v počátcích. Policejní inspekce muže zadržela v sobotu dopoledne. čtk

Vydání pro Brno a jižní Moravu

Spermie čeká test zdatnosti

BRNO Jak poznat, zda jsou spermie dostatečně zralé? Lékaři Fakultní nemocnice Brno na to mají novou metodu. Spermie, které jejich „testem zdatnosti" úspěšně projdou, si pak vyberou pro umělé oplodnění.

Párům, které do fakultního centra asistované reprodukce přijdou kvůli problémů s početím, se tak výrazně zvyšuje šance, že se dočkají vlastního potomka.

Metodu výběru nejlepší spermie nazvanou PICSI používají brněnští odborníci od srpna. „Čísla zatím naznačují, že by se úspěšnost uměléhoplodnění mohla zvýšit o deset až dvacet procent," odhaduje lékař centra Igor Crha.

Až dosud lékaři pod mikroskopem hodnotili především pohyblivost a vzhled spermie. Tyto vnější znaky ale nemusejí ještě dokazovat, že je skutečně zralá. Někdy totiž i velmi „ošklivé" spermie uspějí, zatímco muži z jiných párů sice mají spermiogram v normě, ale počít se jim s partnerkou stejně nedaří. „Náš nový test zralosti vychází z toho, že spermie je schopna správně rozpoznat látku, která tvoří obal vajíčka. Pokud tuto schopnost má, je zralejší a je schopna lépe vajíčko oplodnit než ta, která tuto látku nerozpozná," vysvětlil podstatu metody PICSI Crha. Lékaři proto jako lákadlo nachystají spermiím vrstvičku, kde je příslušná látka obsažena. „Správně zralé spermie se na ni navážou. A ty, které se takto chytí, potom embryolog odebere pipetou a zavede přímo do nitra vajíčka, což je metoda fungující asi od 90. let," doplnil Crha.

Test zralosti je další z metod, jejichž spektrum lékaři v centru asistované reprodukce zdokonalují. Letos na jaře například začali kvalitu mužských pohlavních buněk ověřovat „kometovou" zkouškou, která pomůže prokázat poškození genetického materiálu v jednotlivých spermiích. Lze tak zjistit, že i spermie, které pod mikroskopem vypadají pěkně, mají genetickou informaci polámanou. Údaje umožní lékařům co nejlépe naplánovat umělé oplodnění pro konkrétní pár.

Mužská neplodnost bývá příčinou toho, proč se dvojici nepodaří počít dítě, asi v polovině případů. S poruchami plodnosti se v současnosti potýká zhruba každý šestý pár toužící po potomkovi. jih

VÝZKUM I V CEITEC

Brno, město expertů na spermie

■ **Brno má v oblasti výzkumu reprodukce velké tradice**, bylo například v roce 1982 místem prvního umělého oplodnění v tuzemsku i dalších objevů významných metod. Problematikou odhalování poruch plodnosti se společně s Centrem asistované reprodukce Fakultní nemocnice Brno zabývá i Masarykova univerzita, takže se **téma stalo jedním z předmětů bádání pro budované centrum excelentního výzkumu CEITEC**. Loni vzniklo i Národní centrum pro výzkum biomolekul.